

Sygn. akt VII Ka 293/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Adam Synakiewicz

Protokolant sekr. sądowy Aleksandra Błachowicz - Drózdź

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zawierciu Iwony Wałek

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2019 roku sprawy

D. N. urodz. (...) w Z.

syna M. i G. oskarżonego o czyn z art. 209 § 1a k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora oraz oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zawierciu

z dnia 1 lutego 2019 roku sygn. akt II K 1278/18

1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

2) zwalnia oskarżonego D. N. w całości od obowiązku uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego, wydatkami w tym zakresie, jak również wydatkami związanymi z apelacją prokuratora, obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 293/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zawierciu wyrokiem z dnia 1 lutego 2019 roku, wydanym w sprawie II K 1278/18, uznał oskarżonego D. N. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., uzupełniając jego zaproponowany w akcie oskarżenia opis o wskazanie, że oskarżony uchylał się od ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego w sposób uporczywy.

Prokurator zaskarżył ów wyrok zarzucając mu obrazę przepisu prawa materialnego, a to art. 209 § 1a k.k., poprzez przyjęcie i wskazanie w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu, że uchylał się on od ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego w sposób uporczywy, podczas gdy zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu art. 209 § 1a k.k. do znamion tego przestępstwa nie należy „uporczywość”. W tej sytuacji prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez wyeliminowanie z opisu czynu wskazania, że oskarżony zarzucanego mu czynu dopuścił się w sposób „uporczywy”, a w pozostałym zakresie o utrzymanie wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja prokuratora, choć trudno polemizować z zaprezentowanym w niej wywodem dotyczącym aktualnej treści przepisu art. 209 § 1a k.k., nie jest zasadnym środkiem odwoławczym.

Po pierwsze, wyeksponowany w apelacji zarzut został niewłaściwie nazwany. Obraza prawa materialnego ma bowiem miejsce wtedy, gdy Sąd dokonał jego błędnej wykładni albo błędnie zastosował prawo przy niekwestionowanej jego wykładni. Niepełny opis czynu, który jest trafnie zakwalifikowany, nie może stanowić obrazy prawa materialnego i uchybienie to należy analizować z punktu widzenia względnej podstawy odwoławczej zwanej obrazą prawa procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 4 k.p.k., która, co oczywiste, musi mieć wpływ na treść wyroku.

Po drugie, przenosząc się już na pole analizy względnej podstawy odwoławczej o której mowa w pkt 2 art. 438 k.p.k., jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy w swych judykatach, zgodnie z treścią art. 413 § 2 k.p.k., nie jest konieczne w opisie czynu przypisanego sprawcy używanie słów określających poszczególne znamiona typu czynu zabronionego. Chodzi natomiast o to, aby opis czynu odpowiadał znaczeniu wszystkich znamion ustawowych konkretnego przestępstwa, wystarczającym jest więc posłużenie się takimi sformułowaniami, które w sposób niebudzący wątpliwości odpowiadają treści poszczególnych znamion przypisanego sprawcy czynu zabronionego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2018 r., II KK 57/18, LEX nr 2572097). Dla przypisania znamion konkretnego przestępstwa nie jest niezbędne powtórzenie wyrażen zastosowanych przez ustawodawcę w jego opisie. Zasadnicze znaczenie ma natomiast użycie takich określeń zachowania sprawcy czynu zabronionego, które jednoznacznie wypełniają treść elementów składających się na jego ustawową postać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2012 r., III KK 227/11, LEX nr 1119514).

Spoglądając z tej perspektywy na opis czynu przypisanego oskarżonemu D. N. stwierdzić należy, iż opis ten odpowiada znaczeniu wszystkich znamion ustawowych przestępstwa z art. 209 § 1a k.k. i w pełni umożliwia przyjęcie, że oskarżony został skazany właśnie za dokonanie tego typu czynu zabronionego. W tej sytuacji użycie przez Sąd Rejonowy w jego opisie zbędnego w obecnym stanie prawnym słowa, odwołującego się do uporczywości działania oskarżonego, nie prowadzi do zaistnienia sytuacji mogącej być uznaną wpływającą na treść wyroku obrazą przepisu postępowania.

Mówiąc wprost, określenie przypisanego oskarżonemu czynu jest dokładne, odpowiada zarówno treści postawionego oskarżonemu zarzutu, jak i przebiegowi przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, zaś jego kwalifikacja prawna jest efektem subsumcji prawidłowo ustalonych faktów pod właściwy przepis prawa materialnego. Dodanie do opisu tegoż czynu słowa co prawda obecnie nie stanowiącego znamienia typu czynu zabronionego, ale oddającego w pełny sposób ustalone w oparciu o prawidłowo zrekonstruowane fakty zachowanie oskarżonego, nie tylko nie czyni opisu czynu niezrozumiałym czy też nieczytelnym, ale także nie prowadzi do przypisania oskarżonemu innego zachowania, niż przyjęta dlań kwalifikacja prawna, co pozwala na konstatację, iż orzeczenie odpowiada zarówno prawu procesowemu, jak i materialnemu.

W tej sytuacji jedynym możliwym rozstrzygnięciem było utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.